

PSOR

Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

Odpady na działce i w ogrodzie

SERIA
Integrowana
ochrona roślin
na działce

Poradnik objęty patronatem przez

© Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin 2024

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
1. Odpady na działce i w ogrodzie	2
Odpady zielone	2
Kompostowanie odpadów organicznych	3
Trudne odpady w ogrodzie	5
2. Puste opakowania po środkach ochrony roślin	7
Integrowana ochrona roślin	7
Kod 15 01 10*	8
Gdzie zwrócić puste opakowania?	9
A co z przeterminowanymi środkami ochrony roślin?	9
Przygotowanie pustych opakowań do zwrotu	9
Bezpieczne przechowywanie pustych opakowań – nic bardziej oczywistego!	10
3. Czym jest System Zbiórki Opakowań PSOR?	12
Jak działa System PSOR?	12
Drugie życie opakowań	13
Jubileusz Systemu PSOR	13
4. Zakończenie	14
5. Dodatkowe materiały	15

Wstęp

Niezmiernie ważne w utrzymaniu ogrodu w dobrej kondycji są umiejętnie prowadzone **porządki**. Sprzątając ogród można wykonać wiele różnych czynności, dzięki którym nasz ogród będzie wyglądał schludnie, np. oczyścić rabaty z chwastów, skosić trawnik lub łąkę kwietną czy usunąć uschnięte części drzew. Do tego od czasu do czasu malujemy ogrodzenie, wymieniamy żarówki, czy zużywamy odzież.

Porządkowanie ogrodu pomaga nam też w zapobieganiu występowania chorób i szkodników. W tym kontekście ważne jest nie tylko systematyczne i umiejętne usuwanie i niszczenie porażonych części roślin, ale też odpowiednie przygotowanie i czyszczenie narzędzi ogrodniczych. Poza tym, aby ograniczyć występowanie organizmów szkodliwych używamy różnych preparatów, na przykład nawozów czy środków ochrony roślin. Po wszystkich czynnościach związanych zarówno ze sprzątaniem ogrodu jak i profilaktyką oraz ochroną roślin przed chorobami, szkodnikami i chwastami zostają **różne odpady, które należy odpowiednio zagospodarować.**

Co należy zrobić ze skoszoną trawą, zepsutymi narzędziami lub pustymi opakowaniami po środkach ochrony roślin? Pozwól, że **w tym e-booku przeprowadzimy Cię przez odpady jakie mogą pojawić się w Twoim ogrodzie i pokażemy Ci co z nimi zrobić, aby zadbać nie tylko o Twój ogród, ale również o środowisko.** 😊

1 Odpady na działce i w ogrodzie

Sprzątając swój ogród o każdej porze roku spotkasz się z różnego rodzaju odpadami, które należy odpowiednio zagospodarować. Przede wszystkim warto pamiętać o prawidłowej **segregacji odpadów** zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami segregacji na frakcje. Dzięki temu więcej odpadów trafi do recyklingu i będzie możliwe ich powtórne włączenie do obiegu surowców. Wystarczy przenieść dobre praktyki stosowane w domu na działkę i do ogrodu. 😊 Niekiedy jednak odpady z działki czy z ogrodu wymagają specjalnego traktowania. Przejdźmy do omówienia tych odpadów, które występują najczęściej!

Odpady zielone

Jednymi z najczęściej występujących odpadów w ogrodzie są **odpady zielone**. Musisz wiedzieć, że odpady zielone są tylko jednym z elementów składających się na bioodpady. **Bioodpady to szersze pojęcie**. Są to odpady organiczne, które powstają w naszych domach, takie jak fusy po porannej kawie, obierki warzyw i owoców, stary chleb czy skorupki jaj. **Dlatego nie zawsze każde bioodpady należy traktować jak odpady zielone.**

Do odpadów zielonych zaliczyć można na przykład:

- świeżo skoszoną trawę,
- suche liście,
- ścięte trawy ozdobne,
- rośliny zielne, w tym wypielone chwasty,
- gałęzie.

Do odpadów zielonych nie zalicza się, np. ziemi, korzeni, szyszek czy żołądzi, kwiatów doniczkowych. Ziemia z roślin doniczkowych powinna być wyrzucana do odpadów do zmieszanych, natomiast uschniętą roślinę z bryłą korzeniową można wrzucić do pojemnika na bioodpady. Szyszki czy żołądzie możesz śmiało wyrzucić do pojemnika na bioodpady.

Odpady zielone powinny być odpowiednio zagospodarowane. Wiele miast w Polsce oferuje ich odbiór. Natomiast najlepszym sposobem ich zagospodarowania jest ich ponownie wykorzystanie w ogrodzie! Co w takim razie można z nimi zrobić? Dowiesz się w kolejnym rozdziale. 😊

Kompostowanie odpadów organicznych

Oczyszczałaś/eś rabatę ze starych roślin lub skosiłaś/eś trawę i zastanawiasz się co zrobić z pozostałościami? Możesz wykorzystać je do kompostowania! **Odpady organiczne to odpady, które ulegają rozkładowi, czyli biodegradacji.** Zaliczyć można do nich bioodpady, w tym odpady zielone.

Kompost ma wiele zalet:

- poprawia strukturę gleby,
- zwiększa różnorodność biologiczną gleby,
- jest źródłem składników odżywczych,
- świetnie sprawdza się jako ściółka ograniczając parowanie wody i rozwój chwastów,
- jest przyjaznym dla środowiska sposobem zagospodarowania odpadów. 😊

Kompostownik możesz w prosty sposób założyć samodzielnie. Zwróć uwagę na rodzaj materii organicznej oraz warunki panujące w trakcie kompostowania. **Kompost powinien składać się tylko i wyłącznie z resztek roślinnych, które nadają się kompostowania.** Dbając o to, aby nasz kompost był jak najlepszej jakości zapobiegniemy sytuacji, w której w pryzmie rozwiną się patogeny chorobotwórcze mogące negatywnie wpłynąć w przyszłości na zdrowie roślin. Więcej na temat kompostowania piszemy w e-booku „Jesień i zima na działce i w ogrodzie”.

PAMIĘTAJ!

Lepiej nie wyrzucać do kompostu fragmentów roślin z objawami chorób lub żerowania szkodników. Takie rośliny mogą stanowić źródło infekcji w kolejnym roku uprawy, dlatego lepiej wrzucić je do pojemnika na bioodpady.

Co można kompostować

- Resztki warzyw i owoców
- Skoszona trawa, chwasty bez nasion
- Ścięte kwiaty i gałązki, zgrabione liście
- Liście, kwiaty, pędy roślin domowych
- Tektura, karton, papier niezadrukowany
- Fusy z kawy i herbaty
- Łupiny orzechów
- Resztki jedzenia w płynie
- Skorupki jaj

Czego nie można kompostować

- Popiół z pieca węglowego
- Olej po smażeniu
- Nabiał
- Rośliny z objawami chorobowymi
- Resztki mięsa i ryb
- Pieluchy i podpaski
- Metal, szkło, plastik
- Odchody (psów, kotów i ludzi)

Odpady, które nie nadają się do kompostowania należy zagospodarować w inny sposób:

- popiół z pieca węglowego wyrzucić do odpadów zmieszanych,
- olej po smażeniu zbierać do pojemnika, a następnie odnieść do najbliższego PSZOKu,
- nabiał taki jak ser żółty, jogurt czy twaróg wyrzucić do odpadów zmieszanych,
- rośliny z objawami chorobowymi wyrzucić do bioodpadów,
- resztki mięsa i ryb wyrzucić do odpadów zmieszanych,
- jednorazowe pieluchy i podpaski wyrzucić do odpadów zmieszanych,
- odchody (psów, kotów i ludzi) wyrzucić do odpadów zmieszanych.

Trudne odpady w ogrodzie

Zagospodarowanie odpadów zielonych w ogrodzie jest bardzo proste i przyjemne, przynoszące wiele korzyści dla ogrodu. **Niestety robiąc porządki w ogrodzie natrafiamy także na inne odpady, np. stare i zepsute narzędzia ogrodowe.** Takie narzędzia, często plastikowe lub metalowe, nadają się świetnie do recyklingu, dlatego powinny trafić do pojemnika na metale i tworzywa sztuczne. Jednak nie zawsze sytuacja jest taka oczywista.

Zdarzają się też **odpady nietypowe**, z którymi także należy postępować w sposób właściwy, zgodny z przepisami prawa. Odpady nietypowe takie jak zepsute meble ogrodowe, pęknięte żarówki czy zużyte baterie powinny trafić do PSZOK-ów (Punktów Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych), gdzie można je bez ponoszenia kosztów oddać. **Poniżej przygotowaliśmy zestawienie odpadów, które mogą sprawić Ci problem, a możesz bezpłatnie zwrócić je do odpowiedniego punktu.**

Każdy PSZOK musi zapewniać przyjęcie takich odpadów, jak:

- przeterminowane leki
- odpady wielkogabarytowe
- odpady zielone
- odpady budowlane, poremontowe i rozbiórkowe
- zużyte opony
- elektrośmieci, czyli sprzęt elektryczny i elektroniczny
- baterie i akumulatory
- opakowania z papieru i tektury
- odpady opakowaniowe z metali i tworzyw sztucznych
- szkło opakowaniowe
- opakowania z tekstyliów
- opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone
- pojemniki pod ciśnieniem po aerozolah, zużyte lub przeterminowane gaśnice samochodowe i z gospodarstw domowych
- opony pojazdów osobowych, motocykli, rowerów
- beton oraz gruz betonowy
- gruz ceglany
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, ceramiki, glazury, terakoty itp.
- szkło okienne, drzwiowe, bezbarwne, lustra
- odzież
- tekstylia
- rozpuszczalniki
- kwasy
- alkalia (substancje żrące)
- odczynniki fotograficzne

Każdy PSZOK musi zapewniać przyjęcie takich odpadów, jak:

- środki ochrony roślin zawierające substancje niebezpieczne
- świetlówki, świetlówki energooszczędne
- termometry rtęciowe
- urządzenia chłodnicze i klimatyzacyjne, np.: lodówki, chłodziarki, klimatyzatory domowe
- oleje spożywcze (przeterminowane zużyte)
- przpracowane lub przeterminowane oleje silników samochodowych
- farby, farby drukarskie, tusze, tonery do drukarek zawierające substancje niebezpieczne
- kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne
- farby, farby drukarskie, tusze, tonery do drukarek
- kleje, lepiszcze i żywice
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne
- detergenty
- leki
- akumulatory i baterie
- telewizory, monitory
- małe i duże urządzenia elektryczne i elektroniczne
- drewno zawierające substancje niebezpieczne
- drewno, tj. skrzynki drewniane, deski itp.
- odpady tworzyw sztucznych, np. wiadra, miski, zabawki, skrzynki, meble ogrodowe itp.
- odpady metali, np. ramy rowerowe, koła rowerowe, wieszaki, obudowy urządzeń, klamki, elementy metalowe itp.
- środki ochrony roślin niezawierające substancji niebezpiecznych
- inne odpady komunalne
- odpady wielkogabarytowe – meble
- odpady wielkogabarytowe – materace

2

Puste opakowania po środkach ochrony roślin

W trakcie sezonu wegetacyjnego dbasz o jakość i zdrowie swoich roślin, dlatego czasem stosujesz środki ochrony roślin. Środki ochrony roślin, chociaż mają wielu przeciwników, stanowią nieodłączny element walki z chorobami i szkodnikami. Ale zanim po nie sięgniesz pamiętaj o **zasadach integrowanej ochrony roślin**.

Integrowana ochrona roślin

Integrowana ochrona roślin jest to sposób ochrony roślin przed szkodnikami, chorobami czy chwastami, polegający na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod profilaktyki i ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych. **Zasad integrowanej ochrony roślin powinni przestrzegać nie tylko rolnicy, ale też osoby amatorsko i na własne potrzeby uprawiające rośliny.** Stosowanie się do zasad integrowanej ochrony roślin pozwoli na ograniczenie występowania szkodników czy chorób oraz zapewni roślinom odpowiednie warunki do wzrostu i rozwoju. Wśród najważniejszych metod niechemicznych możemy wymienić:

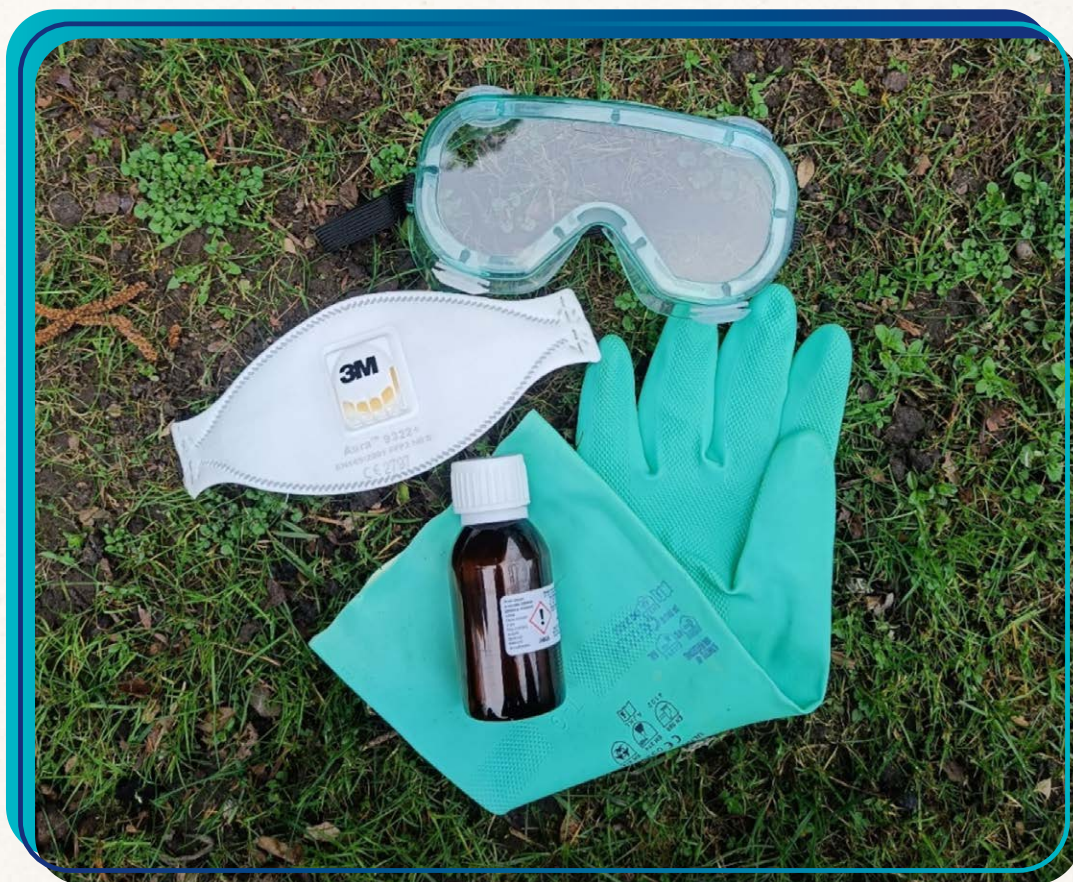
- **Metody agrotechniczne** – polegające na mechanicznym usunięciu organizmów szkodliwych, np. ręczne niszczenie chwastów, usuwanie porażonych części roślin czy zbieranie i niszczenie szkodników. Co należy zrobić z usuniętymi chwastami oraz porażonymi częściami roślin piszemy w rozdziale „Odpady na działce i w ogrodzie”.
- **Metody fizyczne** – polegające na wykorzystaniu promieniowania jonizującego, wysokich i niskich temperatur.
- **Metody biologiczne** – polegające na wykorzystaniu wrogów naturalnych szkodników (wśród nich wymienić możemy drapieżne owady i roztocze, pasożytnicze błonkówki czy nicienie, a także grzyby czy bakterie) oraz biologicznych środków ochrony roślin.

PAMIĘTAJ!

Środki ochrony roślin stosuj tylko i wyłącznie zgodnie z etykietą produktu. Prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin zapewnia bezpieczeństwo Tobie, osobom w Twoim otoczeniu i środowisku.

Jeśli metody niechemiczne okażą się niewystarczające **możesz zastosować chemiczne środki ochrony roślin**. Biologiczne czy syntetyczne – środki ochrony roślin to specjalistyczne produkty analogiczne do leków, których stosowanie wymaga odpowiedniej wiedzy oraz przygotowania, a wszystko to w trosce o nasze zdrowie, a także o środowisko.

Kod 15 01 10*

Stosując środki ochrony roślin musisz wiedzieć, że **postępowanie z pustymi opakowaniami po nich różni się od postępowania z pozostałymi odpadami**. Zgodnie z klasyfikacją odpadów **puste opakowania po niektórych środkach ochrony roślin są odpadem niebezpiecznym opatrzonym kodem 15 01 10***, dlatego muszą być odpowiednio zagospodarowane. Etykieta środka ochrony roślin określa nie tylko to w jaki sposób należy zastosować produkt, ale również co należy zrobić z opakowaniem po nim.

Gdzie zwrócić puste opakowania?

Jeżeli na etykiecie lub na opakowaniu produktu znajdują się poniższe piktogramy ostrzegawcze – opakowanie zwróć do sklepu, najlepiej tego, w którym produkt został zakupiony. Nie ma znaczenia czy środek został zakupiony w specjalistycznym sklepie czy w supermarkecie oferującym takie produkty. Sklep ma obowiązek przyjąć puste opakowanie, jeżeli zostało ono prawidłowo przygotowane i nie zawiera pozostałości produktu.

WARTO WIEDZIEĆ

Zwracając opakowania do sklepu nie musisz posiadać paragonu ani faktury.

A co z przeterminowanymi środkami ochrony roślin?

Na pewno zastanawiasz się co w takim razie zrobić z opakowaniem, w którym znajdują się **resztki produktu**. Jeżeli nie wykorzystałaś/eś produktu do końca, możesz go zużyć zgodnie z zapotrzebowaniem przed końcem terminu ważności.

Natomiast jeżeli masz **przeterminowane środki ochrony** roślin musisz je odnieść do PSZOK-u lub przekazać do utylizacji przez wyspecjalizowaną firmę, która posiada zezwolenie na zbieranie odpadów niebezpiecznych.

Przygotowanie pustych opakowań do zwrotu

Zanim odniesiesz opakowania do sklepu muszą one zostać odpowiednio przygotowane. Co to oznacza? **W momencie przygotowywania cieczy do oprysku puste opakowanie wypłucz trzykrotnie.** Puste opakowanie napełnij do $\frac{1}{4}$ objętości wodą, potrząśnij energicznie, a popłuczyny wlej do opryskiwacza i wykorzystaj do oprysku. Płukanie wykonaj trzy razy. Wypłukane opakowanie pozostaw do wyschnięcia, tak, aby ciecz skapywała na powierzchnię biologicznie czynną, np. kompost, trawnik. Suche oraz zakręcone opakowanie zanieś do sklepu.

WARTO WIEDZIEĆ

Odpowiednie przygotowanie opakowań zapewnia bezpieczeństwo ludzi oraz środowiska, ale ma także wymiar ekonomiczny. W niewyplukanym opakowaniu może pozostać nawet do 5% produktu!

Bezpieczne przechowywanie pustych opakowań – nic bardziej oczywistego!

Puste i odpowiednio przygotowane opakowania zanim zwrócisz do sklepu **przechowuj** prawidłowo **w miejscu specjalnie do tego przeznaczonym**. Najlepiej w miejscu, w którym przechowujesz środki ochrony roślin (zamknięte w szafce lub magazynie, zabezpieczone przed działaniem warunków atmosferycznych i dostępem przypadkowych osób czy zwierząt). Pamiętaj, aby puste opakowania były wyraźnie oddzielone od pełnych produktów. **Pod żadnym pozorem nie można ponownie wykorzystywać pustego opakowania, np. na konewkę, czy inne pojemniki użytkowe.**

JAK TO SIĘ ROBI NA DZIAŁCE?

ZASADY ZBIÓRKI OPAKOWAŃ

DBASZ O SWOJE PLONY, DLATEGO
CHRONISZ JE PRZED **CHOROBAMI**
I SZKODNIKAMI, STOSUJĄC M.IN. NAWOZY
I ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN.

A CO ROBISZ Z OPAKOWANIAM I PO WYKORZYSTANYCH ŚRODKACH?

SPRAWDŹ ETYKIETĘ PRODUKTU.
ZNAJDZIESZ TAM INFORMACJE
JAK POSTĄPIĆ Z OPAKOWANIEM.

JEŚLI NA ETYKIECIE ZNAJDUJE SIĘ
CHOĆ JEDEN Z TYCH PIKTOGRAMÓW,

MASZ PRAWNY OBOWIĄZEK
ODPOWIEDNIEGO ZAGOSPODAROWANIA
OPAKOWANIA PO NIM.

Możesz takie opakowanie zwrócić do punktu sprzedaży, w którym kupiłeś / - aś produkty
lub do innego punktu, który prowadzi zbiórkę opakowań
w **SYSTEMIE ZBIÓRKI OPAKOWAŃ PSOR**
Najbliższy punkt znajdziesz na stronie www.systempsor.pl

JAK PRZYGOTOWAĆ OPAKOWANIE?

W PUNKTACH PRZYJMUJE SIĘ TYLKO CZYSTE I OPRÓŻNIONE OPAKOWANIA

NAPEŁNIJ OPAKOWANIE
W 1/4 WODĄ

WSTRZAŚNIJ

POPŁUCZYNY PRZELEJ
DO OPRYSKIWACZA

PŁUKANIE
WYKONAJ
3 RAZY

TAK PRZYGOTOWANE OPAKOWANIE NADAJE SIĘ DO ZWROTU
W PUNKCIE ZBIÓRKI OPAKOWAŃ SYSTEMU PSOR

3 Czym jest System Zbiórki Opakowań PSOR?

Każdy stosujący środki ochrony roślin ma obowiązek zwrotu pustych opakowań sklasyfikowanych jako niebezpieczne do sklepu. Sprzedawcy mają obowiązek przyjąć takie opakowania, jeżeli są odpowiednio przygotowane. W 2004 roku z inicjatywy producentów i importerów środków ochrony roślin działających w Polsce powstał **System Zbiórki Opakowań PSOR**, który umożliwia wypełnienie tych prawnych obowiązków. Poniżej wyjaśniamy zasady funkcjonowania Systemu PSOR.

Jak działa System PSOR?

W ramach Systemu PSOR przyjmowane są opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych lub ludzi oraz opakowania po innych środkach niebezpiecznych, np. nawozach czy biocydach. O tym jak rozpoznać takie opakowanie i jak je przygotować do zwrotu, piszemy w poprzednim rozdziale.

Aby oddać puste opakowania po środkach ochrony roślin do Systemu PSOR wystarczy czyste, trzykrotnie wypłukane opakowania zanieść do sklepu, który jest zarejestrowany w Systemie. Sprzedawca ma obowiązek przyjęcia od Ciebie takich opakowań. Nie musisz posiadać dowodu zakupu.

Następnie opakowania ze sklepów odbierane są przez Operatora Systemu PSOR. Są transportowane i poddane dalszemu zagospodarowaniu, w tym przede wszystkim recyklingowi. **Zwrot opakowań do sklepów w ramach Systemu PSOR daje gwarancję, że zostaną one zagospodarowane w sposób odpowiedzialny i zgodny z prawem.**

Więcej informacji na temat zbiórki opakowań w ramach Systemu PSOR znajdziesz na stronie systempsor.pl.

WARTO WIEDZIEĆ

Biocydy to produkty stosowane w walce z organizmami szkodliwymi, które nie są stosowane do ochrony roślin. Do biocydów zaliczyć można np. trutki na gryzonie czy spreje na komary i kleszcze.

Drugie życie opakowań

Puste opakowania po środkach ochrony roślin, które użytkownicy oddają do sklepów, są później odbierane i transportowane na specjalne instalacje zajmujące się przetwarzaniem odpadów. **Wszystkie opakowania, które trafiają do Systemu PSOR w pierwszej kolejności opakowania są kierowane do recyklingu.** Inne sposoby utylizacji, takie jak odzysk energetyczny, są stosowane w ostateczności. Materiał uzyskany z recyklingu wykorzystywany jest do produkcji takich elementów, które nie mają bezpośredniego kontaktu z ludźmi bądź żywnością, np. rur osłonowych do światłowodów.

PAMIĘTAJ!

Kluczowa jest czystość opakowań. Aby mogły być one bezpiecznie, zarówno dla ludzi jak i środowiska, transportowane i dalej zagospodarowane, muszą być czyste, czyli trzykrotnie wypłukane, suche oraz zakręcone.

Jubileusz Systemu PSOR

W 2024 roku System Zbiórki Opakowań PSOR obchodzi swój jubileusz. To 20 lat zapewniania prostego i skutecznego narzędzia do zagospodarowania opakowań po środkach ochrony roślin. **W ciągu 20 lat istnienia zebraliśmy ponad 31 000 ton opakowań! Co jest równe, aż 135 Statuom Wolności i 138 boiskom piłkarskim!**

Z okazji jubileuszu wydaliśmy publikację pt. „**Bezpieczeństwo i odpowiedzialność – gospodarka opakowaniami po środkach ochrony roślin. 20 lat Systemu PSOR**”. Omawiamy w niej szczegółowo jak wygląda gospodarka opakowaniami po środkach ochrony roślin w praktyce, dzielimy się ciekawostkami związanymi z projektowaniem i produkcją opakowań oraz pokazujemy zaskakujące dane liczbowe dotyczące zbiórki opakowań na całym świecie. Raport dostępny jest na stronie systempsor.pl w zakładce Aktualności.

POBIERZ RAPORT

KLIKNIJ

4 Zakończenie

Właściwie zagospodarowanie odpadów jest bardzo ważne. Dbłość o środowisko powinna być priorytetem każdego z nas. **Dlatego biorąc odpowiedzialność za odpady, które powstają zarówno na działce, w ogrodzie czy w domu dbamy nie tylko o swoje najbliższe otoczenie, ale także o całą planetę.** Odpowiednie zagospodarowanie odpadów pozwala na poddanie ich recyklingowi i ponowne ich wykorzystanie. Mamy nadzieję, że dzięki temu poradnikowi nie masz już wątpliwości co zrobić z odpadami nad działkę i w ogrodzie. Warto być świadomym i odpowiedzialnym, a prawidłowe postępowanie z odpadami pozwoli zadbać Ci zarówno o swój ogród, jak i o środowisko. 😊

Ten e-book przeprowadził Cię przez najczęściej występujące w ogrodzie odpady, w tym te nietypowe. Więcej wskazówek na temat pielęgnacji ogrodu o każdej porze roku znajdziesz w naszych **e-bookach „Wiosna i lato na działce i w ogrodzie” oraz „Jesień i zima na działce i w ogrodzie”.**

POBIERZ E-BOOK

KLIKNIJ

POBIERZ E-BOOK

KLIKNIJ

5 Dodatkowe materiały

INSTRUKCJA | Przygotowanie opakowań do zwrotu

- Puste opakowanie w momencie przygotowania oprysku wypełnij wodą do $\frac{1}{4}$ objętości.
- Zamknij opakowanie i potrząśnij nim energicznie przez kilka sekund.
- Popłuczyny wlej do opryskiwacza i wykorzystaj do oprysku.
- Opakowanie wypłucz w ten sposób 3 razy.
- Wypłukane opakowanie pozostaw do wyschnięcia tak, aby ciecz skapywała na powierzchnię biologicznie czynną, np. trawnik.
- Suche opakowanie zakręć.
- Puste opakowania przed oddaniem do sklepu przechowuj w specjalnie wyznaczonym miejscu, zabezpiecz je przed dostępem osób trzecich i działaniem warunków atmosferycznych.
- Trzykrotnie wypłukane, suche oraz zakręcone opakowanie zwróć do sklepu.

Od 6 lat działamy na rzecz zwiększenia bioróżnorodności oraz pomagamy owadom zapylającym. Możesz dołączyć do naszego wydarzenia na Facebooku i też pomagać pszczołom bez lipy. 😊

DOŁĄCZAM DO WYDARZENIA

 KLIKNIJ

O PSOR

Jesteśmy Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (PSOR) – organizacją, która zrzesza czołowych producentów środków ochrony roślin. Od ponad 20 lat zajmujemy się edukacją na temat bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin i ich znaczenia w produkcji żywności. Prowadzimy kampanie, w których pokazujemy rolnikom: jak ustrzec się przed podróbkami (**Podejmuj mądre decyzje**); jak podczas pracy z produktem dbać o swoje bezpieczeństwo (**Nie tylko plony potrzebują ochrony**), jak chronić środowisko przed skażeniem środkami ochrony roślin (**Czyste Wody i TOPPS**). Ponadto od 2004 roku zbieramy fizycznie opakowania po środkach ochrony roślin w ramach **Systemu Zbiórki Opakowań PSOR**.

Działamy kompleksowo na rzecz promocji odpowiedzialnego i nowoczesnego rolnictwa w Polsce. Do takiej postawy zachęcamy producentów zaopatrujących rolnictwo, a także gospodarstwa, odbiorców i przetwórców płodów rolnych, sieci handlowe i konsumentów. W ramach kampanii **Po stronie roślin** pokazujemy skąd bierze się jedzenie na naszych stołach i jaką rolę w tym procesie odgrywa rolnik, jego praca oraz narzędzia, które wykorzystuje. Wspieramy również bioróżnorodność oraz pokazujemy, jak mądrze pomagać owadom zapylającym w ramach akcji **Pomagamy pszczołom bez lipy**.

Na naszej stronie i kanałach **social media** przekazemy Ci tylko sprawdzone informacje. Bo najważniejsze są fakty!

Aby być na bieżąco wystarczy, że klikniesz w nasze *social media*:

po_stronie_roslin

postronieroslin

PSOR

Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

www.psor.pl

Ustaw przypomnienia o nowych postach lub wideo!

**CHCESZ BYĆ NA BIEŻĄCO?
ZAPISZ SIĘ NA NEWSLETTER!**

 KLIKNIJ

Osoby zainteresowane ochroną zdrowia roślin zapraszamy na nasze media społecznościowe oraz do Akademii PSOR, bezpłatnej platformy szkoleniowej w całości poświęconej bezpiecznemu i odpowiedzialnemu stosowaniu środków ochrony roślin.

Jak stosować środki ochrony roślin, aby nie stracić pieniędzy, nie zanieczyścić środowiska i nie złamać prawa?

Zobacz czym jest Akademia PSOR

CZY WIESZ JAK STOSOWAĆ ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN, ABY:

- Wstęp
- MODUŁ 1: ROLNICTWO zrównoważone
- MODUŁ 2: Integrowana OCHRONA ROŚLIN
- MODUŁ 3: Ogólne zasady STOSOWANIA ŚOR
- MODUŁ 4: Bezpieczne ZAKUPY S.O.R.
- MODUŁ 5: Ochrona ZDROWIA
- MODUŁ 6: Ochrona ŚRODOWISKA
- MODUŁ 7: OPAKOWANIA
- MODUŁ 8: Ochrona OWADÓW pożytecznych
- MODUŁ 9: Bezpieczeństwo ŻYWNOŚCI
- MODUŁ 10: WIZERUNEK ROLNIKA
- MODUŁ 11: Podsumowanie

Platforma bezpiecznie.org powstała w ramach kampanii społecznej „Inicjatywa bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin”

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin
ul. Chłodnia 51
00-867 Warszawa
e-mail: psor@psor.pl

Logo partnerskie: Kategoria ochrony roślin, PION, InHort, Polska Unia Rolnicza, InAgri.

psor.pl | systempsor.pl | bezpiecznauprawa.org | dotacje

Copyright © PSOR - Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin 2000-2024. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Polityka prywatności | polityka plików cookies

PSOR

Polskie Stowarzyszenie
Ochrony Roślin

